

LÁ THƯ MỤC VỤ

Có hai thứ âm thanh ảnh hưởng rất sâu đậm trên đời tù của tôi, đó là tiếng nổ của ba phát súng và tiếng keng của trại giam. Ba phát súng nổ là hiệu lệnh báo động có tù nhân trốn trại, nếu đang ngủ thì mọi người sẽ phải nhanh chóng dẹp hết mừng màn, ngồi thật ngay chính để cai tù vào điểm từng mặt xem ai còn ai trốn; nếu đang lao động khổ sai thì sẽ dừng tay ngay lập tức và ngồi yên tại chỗ đến khi điểm danh xong. Trong lúc ngồi yên như thế, tù nhân nào cũng tự hỏi ‘ai là người may mắn trốn thoát vậy’ rồi vừa mừng cho người ấy lại vừa uất ức cho thân phận kém may mắn của chính mình, nhưng một điều chắc chắn là ai cũng nguyện xin khăn vái cho người anh em ấy thành công, nếu không ít lâu sau lại bị lôi về trại, bị đánh như tử và bị tăng án.

Ba phát súng nổ thỉnh thoảng mới nghe nhưng tiếng keng thì nghe nhiều lần trong ngày nên hình như đã gắn liền với thân phận bất kỳ người tù nào. Bắt đầu một ngày bằng tiếng keng thì kết thúc một ngày cũng bằng tiếng keng. Nó nhắc tù nhân rằng ‘mi đang còn ngồi tù’! Chính vì vậy nên đêm đầu tiên sau khi ra khỏi trại, tôi ghé vào cộng đoàn các Su Huynh La San ở số 8 Lê Lợi, chợ Đầm, Nha Trang và đang ngủ một cách thoải mái vì sau bao nhiêu năm không được ngủ như thế, nhưng lúc 5 giờ sáng tôi phải bật dậy cuốn vội mừng màn và sẵn sàng trong tư thế điểm danh. Thì ra đó là tiếng keng của chiếc xe đổ rác trong khu phố chứ không phải keng trong tù. Hú hồn ! Tôi sực nhớ là mình đã ra khỏi chôn ấy rồi , vậy mà vẫn còn bị ám ảnh !

Cuộc sống quá cơ cực trong các trại giam nên chỉ nhờ giấc ngủ mà các tù nhân có cơ hội thoát ra khỏi chôn nhục hình ấy nhất là qua những giấc mơ. Nhờ ngủ mà tù nhân có thể hồi phục phần nào sức lực sau một ngày khổ sai vất vả, nhờ ngủ mà tù nhân cố quên đi cái dạ dày lúc nào cũng lép kẹp của mình...Vâng, trong tù, chỉ khi ngủ là lúc hạnh phúc nhất của những con người khốn khổ đó. Nhưng rất nhiều thứ làm mất giấc ngủ của tù nhân, trước tiên là chỗ ngủ quá chật hẹp, 5 người nằm trên 2 chiếc chiếu nhỏ khổ 8 tấc nên phải nằm nghiêng và xoay đầu y như cá hộp Sumaco vậy ; rồi ẩm thấp, nóng nực và từng sư đoàn rập hàng quân suốt đêm ! Nhưng cái khiến người tù không chợp mắt được là những ưu tư về tương lai mịt mù, về những người thân yêu giờ này sống chết ra sao, về cuộc sống có thể thích nghi được chăng nên ngày nào đó may mắn còn sống sót trở về... Đang trần trọc thì tiếng keng quái ác vang lên dựng mọi người dậy mà trở về với hoả ngục. Khiếp !

Tôi là người tù có án, mỗi ngày tôi có thể thấy ‘ngày về’ nhích lại gần hơn, nhưng những vị sĩ quan của Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà, mang danh nghĩa ‘tập trung’ (hoàn toàn không có án) nên mịt mù không thấy ánh sáng của ‘ngày về’ ló dạng. Tiếng keng mỗi buổi mai lôi các vị ấy ra khỏi giấc ngủ và tàn nhẫn ném các vị ấy vào cái thực tại hãi hùng đang tiếp diễn, từng ngày từng ngày tiến dần đến lỗ huyệt. Thức dậy là một cực hình khi chẳng thấy gì vui trước mặt, mà vui sao được khi từng giờ bị tước đoạt nhân phẩm, từng ngày bị đối xử như loài trâu ngựa, từng tháng mỗi mòn vì lao nhọc và đói khát, từng năm lạnh lùng trôi qua trong tuyệt vọng. Rồi có những lần thức dậy lại nghe vị này đã chết ban đêm, vị nọ mới bị ‘triệt nâng’ (tiếng chuyên môn của các hoa tiêu trực thăng võ trang diễn tả tình trạng máy bay không cất cánh lên được) tức là người anh em ấy đã bị liệt rồi ! Sợ hãi, u ám, hoang mang, mất định hướng là những thứ có thể quật ngã bất kỳ người tù nào.

Mỗi năm một lần, Mùa Vọng gióng lên tiếng chuông đục mỗi người chúng ta thức dậy. Cổ nhân có dạy : “*Nhất nhật khởi u Dân, nhất niên khởi u Xuân*” Một năm bắt đầu từ mùa Xuân, một ngày bắt đầu từ giờ Dân tức là giờ thức dậy. Mùa Vọng năm nay, mỗi người chúng ta thức dậy như thế nào ? Thức dậy đầy phấn khởi vì nhận ra tình Chúa vô bờ thể hiện trên những yếu hèn chập chùng của chúng ta; hay thức dậy với tâm trạng u ám vì những bóng tối vẫn còn che phủ trong cõi lòng từ bấy lâu nay chưa giải quyết được; hay thức dậy với tâm trạng hoang mang vì hình như Thiên Chúa đã ngoảnh mặt đi hay thậm chí đã bị ma quỷ gieo vào đầu rằng *tội như người Chúa nào mà tha chứ !* Tuỳ cách chúng mình thức dậy mà một Năm Phụng Vụ sẽ khởi sắc huy hoàng khiến chúng ta không do dự chạy đến cùng Chúa là Cha, hay vẫn còn nặng nề xa cách khiến chúng ta thấy Thiên Chúa là ông Quan Tòa nghiêm khắc đòi cho tới đồng xu cuối cùng.

Ngày thường tôi nghe có người mỗi sáng **thức** nhưng chưa **dậy** liền vì còn *nuống* thêm tí đã. Trong đời sống thiêng liêng cũng vậy, bao nhiêu Mùa Vọng đã đến trong đời rồi là bằng ấy lần đã chịu khó **thức** nhưng hình như vẫn chưa thực sự **dậy**. Theo tôi, thức thì dễ hơn dậy, vì **dậy** đòi sự cố gắng của cả hồn lẫn xác. Nhân Mùa Vọng 2011 này, Chúa Giêsu mời gọi mọi người hãy **thức** và **dậy**. Thời gian cứ lạnh lùng trôi qua, cuộc sống đang ngấn dân, hãy cố gắng làm cái đặc biệt năm nay, hãy mạnh dạn **dậy** và ra khỏi những hố sâu, kéo roi xuống đáy và nằm ý luôn trong đó nên khi Chúa gọi thì không dậy được, Ngài đành phải xót xa và nói **“Tội nghiệp quá, con tôi đã bị triệt nâng rồi !”**

Linh mục Phạm Quang Hồng.